

**Målbeskrivelse
for Speciallægeuddannelsen
i
Pædiatri**

Dansk Pædiatrisk Selskab
Juli 2007

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	4
1.1. De pædiatriske hospitalsafdelinger	4
1.2. Speciallægen i pædiatri	5
1.3. Specialets videre udvikling	5
1.4. Uddannelsen	6
2. Kompetencekrav	7
2.1. De syv roller	7
2.2. Introduktionsuddannelsen	7
2.3. Hoveduddannelsen	7
2.4. Definitioner vedr. mål og konkretiseringer	7
2.5. Læringsstrategier	8
2.6. Evalueringsstrategier	9
2.7. Om evaluering generelt	9
2.8. Uddannelsesprogram og uddannelsesplan	10
2.9. Uddannelsesfunktioner i speciallægeuddannelsen	10
3. Kurser	13
3.1. Generelle tværfaglige kurser	13
3.2. Specialespecifikke kurser	13
3.2.1. Børnepsykiatri	13
3.2.2. Infektioner-immunologi-reumatologi-hæmatologi-onkologi	13
3.2.3. Almen pædiatri – social pædiatri	14
3.2.4. Neuropædiatri	14
3.2.5. Gastroenterologi, ernæring og hepatologi	14
3.2.6. Neonatologi-kardiologi-børnekirurgi	14
3.2.7. Akut pædiatri	14
3.2.8. Nefrourologi – urologisk børnekirurgi	14
3.2.9. Genetik	14
3.2.10 Endokrinologi	15
3.2.11 Allergologi – pulmonologi	15
3.3. Forskningstræning	16
3.3.1. Formål med forskningstræning	16
3.3.2. Overordnet tidsmæssig ramme	16
3.3.3. Vejledning og evaluering	16
3.3.4. Dispensation for forskningstræningsmodulet	16
4. Mål	17
4.1. Medicinsk ekspert	17
4.1.1. Generel pædiatri	17
4.1.2. Akut pædiatri	19
4.1.3. Praktiske færdigheder	20
4.1.4. Allergologi og pulmonologi	21
4.1.5. Børnekirurgi	24
4.1.6. Børneortopædi	25
4.1.7. Børnepsykiatri	25
4.1.8. Endokrinologi	27
4.1.9. Ernæring	29

4.1.10. Gastroenterologi	30
4.1.11. Genetik	31
4.1.12. Hepatologi	32
4.1.13. Hæmatologi og onkologi	32
4.1.14. Infektioner, immunologi og reumatologi	34
4.1.15. Kardiologi	36
4.1.16. Nefrourologi	36
4.1.17. Neonatologi	38
4.1.18. Neuropædiatri	41
4.1.19. Socialpædiatri	43
4.2. Kommunikator	44
4.3. Sundhedsfremmer	45
4.4. Akademiker	46
4.5. Professionel	46
4.6. Samarbejder	48
4.7. Leder/administrator	49

Indledning

Pædiatrien omfatter diagnostik, behandling og kontrol af medfødte og erhvervede lidelser og afvigelser fra normal funktion i barnealderen, dvs. fra fødslen til overstået pubertet. Inden for gruppen af kronisk syge er pædiatriens målgruppe flere steder udvidet til også at omfatte 15-18-årige unge. Området adolescensmedicin hører naturligt til det pædiatriske speciale.

Foruden diagnostik og behandling omfatter pædiatrien rådgivning vedr. børns psykiske og fysiske udvikling samt forebyggelse af sygdomme og funktionsforstyrrelser. Specialet pædiatri er således i modsætning til de fleste andre medicinske specialer aldersdefineret og ikke organdefineret. Det betyder, at pædiatri er et meget bredt fag, der kræver tæt samarbejde med mange andre lægelige specialer og sundhedsprofessioner, med andre pædiatriske afdelinger samt med amtslige og kommunale instanser. De fleste funktioner inden for pædiatri varetages således i tværfagligt samarbejde med andre sundhedsprofessioner.

I løbet af 1990'erne er der sket en tiltagende subspecialisering inden for pædiatri. Specialet er ikke formelt blevet opdelt i grenspecialer, men der er internt i specialet opstillet retningslinier for videreuddannelse til ekspert inden for de fleste fagområder.

I Danmark udøves pædiatri både i den primære og sekundære sektor og i den kommunale sundhedstjeneste for børn og unge. I 2006 havde Danmark 323 speciallæger i pædiatri og der uddannes p.t. årligt 21 speciallæger.

Almen praksis foretager lovbestemte børneundersøgelser samt diagnostik, behandling og/eller visitation af akut opståede sygdomme hos børn. Desuden foretages i almen praksis kontrol af mindre komplicerede sygdomme efter indlæggelse på pædiatriske afdelinger.

Speciallægepraksis varetager ambulant pædiatri inden for de basale funktionsområder. De allergiske lidelser indgår med stor vægt. Der er ligeledes stor aktivitet inden for visse af de øvrige pædiatriske fagområder. Af de patienter, som henvises til speciallægepraksis, færdigbehandles 97 % der.

Der er hel- og deltidspraktiserende speciallæger i Københavns og Frederiksberg kommuner og i alle amter bortset fra Viborg, Ribe og Ringkøbing amter.

Kommunallægers funktion er baseret på Lov om forebyggende Sundhedsordninger for børn og unge. I skoleforløbet tilbydes profylaktiske konsultationer. Herudover ydes speciel indsats over for børn med kroniske sygdomme/handicaps og over for børn med problemer med vækst, udvikling og generel trivsel. Kommunallæger indgår i tæt samarbejde med andre fagpersoner og medvirker til koordinering af indsatsen over for børn med specielle behov, bl.a. i samarbejde med Pædagogisk Psykologisk Rådgivning. Kommunallæger har konsulentfunktion i forhold til børneinstitutioner vedr. generelle og specifikke problemer inden for områderne hygiejne, indeklima og sygdomme hos børn.

Pædiatri er et vigtigt rekrutteringsspeciale, idet funktionen som kommunallæge forudsætter generel pædiatrisk viden på basisniveau med speciel kompetence inden for socialpædiatri, neuropædiatri og børnepsykiatri.

1.1. De pædiatriske hospitalsafdelinger

Der er pr. 1/1-2007 20 pædiatriske afdelinger med hovedfunktion i Danmark, enten regionale afdelinger, eller universitetsafdelinger, der udover hovedfunktion også har specialfunktion.

Den pædiatriske afdeling med hovedfunktion varetager diagnostik, behandling og kontrol inden for funktionsområderne almen pædiatri, neonatologi, allergologi og pulmonologi samt neurologi. Herudover varetages endokrinologi, kardiologi, gastroenterologi herunder hepatologi, immunologi og reumatologi, hæ-

matologi, onkologi, nefrourologi og specielle infektioner samt metaboliske sygdomme i varierende grad evt. i samarbejde med specialafdeling.

Afdelinger med specialfunktion varetager diagnostik og behandlingsmæssige opgaver, der bør samles få steder, enten fordi sygdommene er meget komplicerede eller meget sjældne. Oftest behandles disse patienter i et tæt forpligtende samarbejde med en pædiatrisk afdeling med hovedfunktion, eller patienterne overgår til pædiatriske afdelinger med hovedfunktion efter primær udredning på afdeling med specialfunktion.

1.2. Speciallægen i pædiatri

Det forventes at en speciallæge i pædiatri udover en faglig viden, har evnen til at samarbejde med andre specialer, andre faggrupper samt regionale og kommunale instanser.

Speciallægen skal være i stand til at kommunikere med børn og deres familier. Speciallægen skal kunne viderebringe information om alvorlig sygdom hos et barn, samt kunne indtage rollen som barnets advokat, herunder at iværksætte underretninger til sociale myndigheder.

Speciallægen skal kunne behandle umyndige personer og skal i denne forbindelse kunne tage del i de etiske overvejelser dette medfører, f.eks. i forbindelse med behandling mod forældres eller barnets vilje, eller ved ophør af udsigtsløs behandling.

Speciallægen skal kunne tilegne sig ny viden, inden for såvel lægefaglige som relevante pædagogiske og sociale emner samt IT.

1.3. Specialets videre udvikling

Pædiatriens kerneområde vil fortsat være sundhedsfremme, diagnostik og behandling af børn og unge. Tidligere har specialet omfattet børn og unge til og med 15 år, dog med den undtagelse at børn med visse kroniske sygdomme kan følges til 18 år.

Der arbejdes på at gøre adolescensmedicin til en del af specialet. Erfaringer viser at denne aldersgruppe har nogle specielle behov, der ligger mellem pædiatrien og voksenmedicinen. Det er ønskeligt at overgangen fra pædiatrisk regi til voksenregi forløber gradvis således at børn og unge følges i pædiatrisk regi til de er udvoksede.

Grundet udviklingen i behandlingsmuligheder indenfor en række sjældnere lidelser, oplever man i disse år et stigende behov for særlige funktioner rettet mod børn med sjældne kroniske lidelser. I dag findes sådanne funktioner for børn med cystisk fibrose, diabetes, metaboliske lidelser og sjældne handicap, men flere forventes at komme til i årene fremover.

Indenfor neonatologi er der et tæt samarbejde med obstetrikken omkring videre udvikling af perinatalmedicin.

Pædiatrien er og vil også i fremtiden være et tværfagligt speciale, hvor den pædiatriske speciallæge ofte har en central og koordinerende rolle. Samtidig er der et stigende behov for faglig profilering indenfor fagområder efter afsluttet speciallægeuddannelse, ikke mindst som følge af udviklingen indenfor diagnostik og behandlingsmuligheder.

Endelig har speciallægen i pædiatri særlige forudsætninger, for at bestride stillinger som kommunallæge på børne- og unge området og det er ønskeligt at specialet i fremtiden vil være stærkere repræsenteret på dette område.

1. 4. Uddannelsen

Uddannelsen til speciallæge i pædiatri har en samlet varighed på 60 måneder (heraf 48 mdr. i hoveduddannelse). Efter endt turnusuddannelse indledes speciallægeuddannelsen med en ét-årig introduktionsstilling. Lægen er her ansat som reservelæge ved en afdeling med en betydelig almen pædiatrisk funktion. Under ansættelsen tilstræbes det, at lægen gennemgår også teoretisk undervisning - gerne fælles for alle introduktionslæger i regionen.

Herefter følger hoveduddannelsen, hvor lægen er ansat ved en pædiatrisk afdeling med hovedfunktion, d.v.s. betydelig almen pædiatrisk funktion. I løbet af uddannelsen vil lægen have mindst et års ansættelse ved en pædiatrisk afdeling med specialfunktion med henblik på oplæring i de pædiatriske subspecialer, der ikke varetages ved den pædiatriske afdeling med hovedfunktion..

Der vil i uddannelsen være afsat 20 arbejdsdage til forskningstræning.

I løbet af hele uddannelsen vil lægen deltage i obligatoriske kurser af såvel generel tværfaglig karakter, som specialespecifikke teoretiske kurser (U-kurser).

Efter endt speciallæge uddannelse er der mulighed for en personlig faglig profilering. Det tilstræbes at denne ekspertuddannelse indenfor et særligt fagområde, lægger sig tæt op ad tilsvarende europæiske retningslinier, hvorfor der er udarbejdet særlige krav til uddannelsessteder, uddannelsesplaner og vejledere.

2. Kompetencekrav

2.1. De syv roller

Speciallægens kompetencer omfatter syv områder:

- medicinsk ekspert
- kommunikator
- sundhedsfremmer
- akademiker
- professionel
- samarbejder
- leder/administrator

2.2. Introduktionsuddannelsen

I målbeskrivelsen er de kompetencer, der skal være opnået efter introduktionsuddannelsen, markeret med (I).

Introduktionsuddannelsen skal give den uddannelsessøgende læge et dækkende indblik i specialet, således at valget af speciale kvalificeres. For introduktionsuddannelsen dækker de opstillede mål nøglefunktioner i specialet. Vurdering af den uddannelsessøgende læges egnethed i specialet foretages senest ved afslutningen af introduktionsuddannelsen.

2.3. Hoveduddannelsen

I det følgende beskrives de kompetencer en speciallæge i pædiatri skal besidde. Der er tale om minimumskompetencer, hvilket betyder, at alle kommende speciallæger i pædiatri skal have opnået samtlige kompetencer, uanset sammensætningen af uddannelsesforløbet. Antallet af kompetencer i forhold til den anbefalede uddannelsesvarighed tillader således, at den uddannelsessøgende læge får mulighed for at fordybe sig i de arbejdsområder, der særligt interesserer den uddannelsessøgende. Det forventes således, at alle speciallæger i pædiatri inden for dele af specialet udvikler kompetencer, der ligger langt ud over minimumskompetencerne.

2.4. Definitioner vedr. mål og konkretiseringer

Listen over kompetencer er opdelt i fire kolonner: Mål - konkretisering – læringsstrategi – evalueringstrategi.

I kolonnen ”Mål” er anført det overordnede mål, som mere konkret beskrives under ”Konkretisering” – det vil sige hvad lægen skal kunne.

I kolonnerne ”læringsstrategi” og ”evalueringstrategi” angives metoder til hvordan den pågældende kompetence kan læres, og hvordan det evalueres om kompetencen er opnået.

For begge kolonner gælder, at **strategier angivet med fed skrift er obligatoriske**. De øvrige er forslag til supplerende strategier, som kan erstattes eller suppleres med andre metoder, hvis det er hensigtsmæssigt.

Under mål er anvendt følgende begreber:

Angive indebærer at lægen skal kunne gengive det stillede krav.

Redegøre for angiver at lægen skal kunne forklare emnet for kolleger, barn og forældre.

Vurdere angiver at lægen skal kunne tage stilling til om et undersøgelsesresultat er normalt under hensyntagen til barnets alder og udvikling. Dette forudsætter at lægen også kan anvende kundskaber og analysere undersøgelsesresultater o. lign.

Identificere angiver at lægen skal kunne få mistanke om, at en patient lider af den nævnte sygdom og kunne foretage indledende diagnostiske undersøgelser, men skal ikke kunne foretage nøjere udredning eller behandling med mindre dette er anført specifikt.

Varetage angiver at lægen skal kunne varetage den fulde behandling af patienten, herunder diagnostik, iværksættelse af behandling, nødvendige håndgreb, information af familien og evt. visitation.

2.5. Læringsstrategier

Mesterlære er en form for reflekterende læring, der ikke bygger på en adskillelse mellem læring og anvendelse af det lærte. Den foregår gennem deltagelse i et praksisfællesskab: I afdelingen, skadestuen, operationsgangen, ambulatorium, m.v. Den medfører gensidige forpligtelser for mester og lærling og foregår i en længere periode. Mesterlære er således mere end imitation af en mere erfaren kollegas adfærd.

Superviseret ambulatorium. Lægen udfører det kliniske arbejde superviseret af en mere erfaren læge.

Case-præsentation. En case-præsentation er en læringsstrategi for forskellige kliniske problemstillinger eller sjældne tilfælde. Case-præsentationen kan dreje sig om en patient, der er indlagt i afdelingen, uden at lægen behøver være den primære læge for patienten. Den pågældende case fremlægges for afdelingens øvrige læger, og evalueres ved at vejlederen eller den læge, som er ansvarlig for patienten, godkender præsentationen.

Simulation. Indlæring af en klinisk behandlingssituation ved hjælp af et fantom, behandlingsudstyr og samarbejdspartnere. Simulationen bør være så virkelighedstro som muligt og kan finde sted i et færdighedslaboratorium eller på en klinisk afdeling. Ved simulation indøves foruden håndgreb evnen til at tage kliniske beslutninger, ledelse og samarbejde. Simulationen ledes af en vejleder uddannet i simulation og efter simulationen foretages en de-briefing, hvor vejleder og den uddannelsessøgende læge gennemgår forløbet.

Teoretisk undervisning og deltagelse i teoretisk kursus vil typisk foregå i forbindelse med det speciale-specifikke kursus samt generelle kurser. Deltagelse i kurset kræver egenindsats ud over tilstedeværelse. Det er en forudsætning for opnåelse af de nødvendige kompetencer, at den uddannelsessøgende læge møder forberedt, deltager aktivt i diskussioner og udarbejder de anviste opgaver. Det forventes, at der regionalt etableres teoretisk fagspecifik undervisning i introduktionsuddannelsen, der dog ikke er obligatorisk, men som prioriteres højt af de uddannelsesgivende afdelinger.

Porteføljeoptegnelser. Relevante journalforløb, sagsforløb og lignende anonymiseres og opbevares i porteføljen mhp. at blive fremlagt som case-præsentationer og gennemgået under vejledersamtalerne.

Fokuseret ophold. Størstedelen af kompetencerne i målbeskrivelsen kan læres under ansættelse på en FBE. En del læres under de teoretiske kurser og i forbindelse med forskningstræning. For at sikre, at alle kompetencer dækkes, er der i hoveduddannelsen indlagt fokuserede korterevarende ophold, f.eks. 14 dage, på ansættelsessteder, der dækker arbejdsfelter, som den uddannelsessøgende læge ellers ikke opnår erfaring med gennem ansættelse i introduktions- eller hoveduddannelsen.

Den uddannelsessøgende læge indgår under sådanne ophold i det daglige arbejde i institutionen uden eget behandlingsansvar, og under fortsat ansættelse på FBE.

Det forudsættes, at de ansættelsessteder, der påtager sig at tilbyde fokuserede ophold, udarbejder et program for opholdet inklusive program for tilknyttet teoretisk læsestof. I målbeskrivelsen er der angivet krav om konkrete dokumenterede kompetencer, som kan opnås under disse fokuserede ophold.

De konkrete aftaler om fokuserede ophold indgås mellem hovedvejleder og den enkelte uddannelsessøgende læge samt med stedet for opholdet.

2.6. Evalueringsstrategier

Audit af arbejdspraksis. Vejlederen evaluerer løbende lægens kliniske arbejde ved gennemgang af udvalgte journaler og ved fælles stuegang eller superviseret ambulatorium

Samtale med vejleder. En samtale, hvor der foregår en vurdering af case-præsentationer, feedback på observationer, gennemgang af porteføljen, drøftelse af refleksioner m.m.

Her er ikke tale om den løbende daglige korrektion og vejledning, som påhviler alle på en arbejdsplads, der samtidig er et uddannelsessted, men om strukturerede aftalte samtaler med en udpeget hovedvejleder.

Evaluering af case-præsentation. Se under læringsstrategier.

Rapport fra fokuseret ophold. Efter et fokuseret ophold udarbejder lægen en kort rapport, som forelægges vejlederen.

Struktureret kollegial bedømmelse. Herved forstås en umiddelbar vurdering, som den uddannelsessøgende læge har demonstreret i udførelsen af arbejdsopgaver. Det er en forudsætning for feedback, at arbejdet tilrettelægges på en sådan måde, at vejleder og kolleger kan observere den uddannelsessøgende i udførelsen af arbejdsopgaver. Der er ved den umiddelbare feedback tale om en formativ (løbende) evaluering beregnet på at korrigere og vejlede den uddannelsessøgende læge, mens den summative (endelige) evaluering finder sted i de strukturerede vejledersamtaler efterfølgende.

For at gøre vurderingen ensartet er der i logbogen inkluderet 25 kort, som skal benyttes ved bedømmelsen. Kompetencerne på ét kort skal ikke nødvendigvis evalueres på én gang, men kan udfyldes løbende. Kompetencekortene er hjælpeskemaer, der anvendes til evaluering, og de skal således ikke indsendes for at erhverve speciallægeanerkendelse, men udelukkende godkendes af uddannelsesstedet.

Godkendt kursus er evalueringsstrategi, når et kursus er en del af erhvervelse af en kompetence. Kursuslederen vælger evalueringsmetoder der skal bruges samt kriterierne for godkendelse.

2.7. Om evaluering generelt

Der skelnes mellem vurdering af den uddannelsessøgende læges kompetencer og vurdering af læringsrammerne

Vurdering af den uddannelsessøgende læges kompetencer. Kompetencevurdering foretages løbende i uddannelsesforløbet med henblik på dokumentation, evaluering og evt. justering af uddannelsen undervejs. Det er væsentligt, at de kompetencer, der evalueres, bredt afspejler det, den uddannelsessøgende læge skal kunne.

De anvendte metoder til kompetencevurdering skal kunne afgøre, om den uddannelsessøgende læge har eller ikke har erhvervet den pågældende kompetence. Kompetencekravene er derfor formuleret på en sådan måde, at det med den/de anviste metoder til evaluering kan afgøres, om den uddannelsessøgende læge har erhvervet den pågældende kompetence eller ej.

Vurdering af læringsrammerne. Læringsrammer henviser til de rammer, der betinger uddannelsesmiljøet og læreprocesserne. Det kan eksempelvis være rammer, som skabes af arbejdskultur, menneskelige ressourcer, uddannelseskultur, arbejdstider, organisatoriske forhold etc.

2.8. Uddannelsesprogram og uddannelsesplan

Uddannelsesprogrammet er en konkret beskrivelse af hvorledes kompetencerne i målbeskrivelsen opnås på den enkelte afdeling. For hoveduddannelsesforløb koordineres uddannelsesprogrammerne i Det Regionale Råd for Pædiatri, hvor alle uddannelsesgivende afdelinger er repræsenteret. I Uddannelsesprogrammet skal indgå et afsnit om læringsrammerne, inklusive definition af vejlederfunktionen. Endvidere skal det ved udfærdigelse af uddannelsesprogrammer angives, hvorledes læringsrammerne skal vurderes.

Uddannelsesplanen udarbejdes i et samarbejde mellem vejleder og uddannelsessøgende læge på baggrund af uddannelsesprogrammet og den enkelte uddannelsessøgende læges forudsætninger.

2.9. Vejlederfunktioner i speciallægeuddannelsen

Uddannelsesansvarlig overlæge, hovedvejleder og daglige kliniske vejledere

I den nye speciallægeuddannelse ligger fokus på den uddannelsessøgendes egen læring af komplekse kompetencer i klinisk-paraklinisk virksomhed, og ikke på undervisning. Den pædagogiske opgave bliver således at tilrettelægge et optimalt læringsmiljø i afdelingen for de uddannelsessøgende, hvilket ikke kun kræver pædagogisk tænkning, men også ledelse, organisation og administration. Formålet med dette er at optimere den enkeltes læring af alle målbeskrivelsens kompetencer. Den *uddannelsesansvarlige overlæge, hovedvejleder og daglige kliniske vejledere* har ansvaret for dette og ansvaret for, at uddannelsen bliver gennemført med den krævede kvalitet. Hvordan disse funktioner samordnes fremgår af Tabel 1. Det understreges, at enhver ansat læge har pligt til at medvirke i afdelingens uddannelsesmiljø.

I professionsuddannelser optræder ofte en *mentor, som* almindeligvis er en ældre kollega, der frivilligt og uden formelt ansvar rådgiver den uddannelsessøgende. Mentoren deltager således ikke formelt i planlægning og gennemførelse af uddannelsen, men fungerer som rådgiver og støtte for den uddannelsessøgende læge. Erfaringen viser, at mentorfunktionen kan være til stor nytte i en professionsuddannelse. At opsøge og fungere som mentor er frivilligt fra begge sider. Det overlades derfor til den uddannelsessøgende læges eget initiativ at etablere kontakt til en mentor. Da denne funktion i den postgraduate lægeuddannelse ikke er obligatorisk, beskrives den ikke nærmere her. Enkelte specialer eller regioner kan vælge at lægge mentorfunktionen i mere faste rammer.

Uddannelsesansvarlig overlæge

Den administrative funktion af speciallægeuddannelsen varetages i sygehusafdelinger af en *uddannelsesansvarlig overlæge*, som er ansat i en sygehusafdeling med et særligt ansvar for videreuddannelsen. Den uddannelsesansvarlige overlæges funktioner er beskrevet i en funktionsbeskrivelse. Den uddannelsesansvarlige overlæge refererer til afdelingsledelsen vedrørende den lægelige videreuddannelse.

Arbejdsopgaverne:

- Overordnet at sikre læringsmiljøet i afdelingen.
- Sikre at der forefindes uddannelsesprogrammer for afdelingens typer af uddannelsesstillinger.
- Sikre at der bliver udarbejdet en uddannelsesplan for den uddannelsessøgende.
- Planlægge fokuserede ophold og sikre gennemførelse af dem.
- Sikre videreførelse af den uddannelsesmæssige status ved skift af hovedvejledere i uddannelsesforløbet.
- Planlægge og sikre program for introduktion i afdelingen.
- Sikre at enhver uddannelsessøgende tildeles en hovedvejleder.
- Engagere og instruere daglige kliniske vejledere.
- Sikre hovedvejleders og daglige kliniske vejleders arbejdsopgaver ved den ledende overlæge.
- Deltage i håndteringen af u hensigtsmæssige uddannelsesforløb.
- Sikre at opnåede kompetencer bliver attesteret.

- Sikre at evaluering af uddannelsen udføres.
- Give afdelingen feedback på uddannelsen, iværksætte og gennemføre kvalitetsudviklingsarbejde.

Hovedvejleder

Den uddannelsesansvarlige overlæge sørger for, at alle uddannelsessøgende læger i en afdeling har en hovedvejleder. Denne er en læge, der er senior i forhold til den uddannelsessøgende. Hovedvejlederen har en helt central rolle og pålægges ansvar for den praktiske gennemførelse af én eller flere uddannelsessøgendes forløb i afdelingen.

Arbejdsopgaverne:

- Sætte sig grundigt ind i uddannelsesprogrammet for det gældende uddannelsesforløb.
- Udarbejde en uddannelsesplan sammen med den uddannelsessøgende for uddannelsesforløbet i afdelingen.
- Sikre at uddannelsesplanen bliver gennemført.
- Sikre løbende justering af uddannelsesplanen.
- Informere daglige kliniske vejledere om uddannelsesplanen.
- Være ansvarlig for at introduktionsprogrammet bliver gennemført.
- Anvende pædagogiske redskaber sammen med den uddannelsessøgende, fx ugentlige/månedlige læringskontrakter. Evt. uddelegeres opgaven.
- Yde daglig klinisk vejledning og give feedback.
- Gennemføre fortløbende vejledersamtaler.
- Inddrage den uddannelsesansvarlige overlæge i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb.
- Evaluere enkelte kompetencer.
- Attestere, at de til uddannelsesforløbet svarende kompetencer er opnået.

Daglig klinisk vejleder

Vejledning af den uddannelsessøgende kan og bør ikke varetages af en enkeltperson. I den daglige arbejdsituation har hver ansat læge et ansvar som vejleder. Efter delegering fra den uddannelsesansvarlige overlæge kan den daglige kliniske vejleder evaluere og attestere opnåelsen af enkeltkompetencer for de uddannelsessøgende læger.

Arbejdsopgaverne:

- Holde sig orienteret om uddannelsesplaner for afdelingens uddannelsessøgende læger.
- Deltage i gennemførelse af introduktionsprogrammet.
- Anvende pædagogiske redskaber, efter delegering, fx ugentlige/månedlige læringskontrakter, sammen med den uddannelsessøgende.
- Yde daglig klinisk vejledning og give feedback.
- Evaluere, efter delegering, enkelte kompetencer eller delkompetencer og rapportere til hovedvejleder.

Oversigt over vejlederfunktioner for uddannelsesansvarlig overlæge, hovedvejleder og daglige kliniske vejledere

Funktionsområder	Uddannelsesansvarlig overlæge	Hovedvejleder (en udpeget)	Daglig klinisk vejleder (flere personer)
Uddannelsesprogram	- Sikrer, at der forefindes uddannelsesprogrammer for afdelingens typer af uddannelsesstillinger	- Sætter sig grundigt ind i uddannelsesprogrammet for det gældende uddannelsesforløb	
Uddannelsesplan	- Sikrer, at der bliver udarbejdet en uddannelsesplan til den uddannelsessøgende - Planlægger fokuserede ophold og sikrer gennemførelsen af dem - Sikrer videreførelse af den uddannelsesmæssige status ved skift af hovedvejledere i uddannelsesforløbet	- Udarbejder sammen med den uddannelsessøgende en uddannelsesplan for forløbet i afdelingen - Sikrer, at uddannelsesplanen bliver gennemført - Sikrer løbende justering af uddannelsesplanen - Informerer daglige kliniske vejledere om uddannelsesplanen	- Er forpligtiget til at holde sig orienteret om uddannelsesplaner for afdelingens uddannelsessøgende læger
Introduktionsprogram	- Sikrer program for introduktion i afdelingen	- Er ansvarlig for at programmet for introduktion i afdelingen bliver gennemført	- Deltager i gennemførelse af program for introduktion i afdelingen
Klinisk vejledning	- Sikrer at enhver uddannelsessøgende tildeles en hovedvejleder - Engagerer og instruerer daglige kliniske vejledere - Sikrer hovedvejleders og daglige kliniske vejleders arbejdsopgaver ved den ledende overlæge - Deltager i håndteringen af u hensigtsmæssige uddannelsesforløb	- Anvender sammen med den uddannelsessøgende i fornødent omfang pædagogiske redskaber, fx ugentlig/månedlig læringskontrakter. - Evt. uddeles opgaven. - Yder daglig klinisk vejledning og giver feedback - Gennemfører fortløbende vejledersamtaler - Inddrager den uddannelsesansvarlige overlæge i u hensigtsmæssige uddannelsesforløb	- Anvender, efter delegering, sammen med den uddannelsessøgende i fornødent omfang pædagogiske redskaber, fx ugentlig/månedlig læringskontrakter - Yder daglig klinisk vejledning og giver feedback
Evaluering af den uddannelsessøgende	- Sikrer, at opnåede kompetencer bliver attesteret	- Evaluerer enkelte kompetencer - Attesterer at de til uddannelsesforløbet svarende kompetencer er opnået	- Evaluerer efter delegering enkelte kompetencer eller delkompetencer og rapporterer til hovedvejleder
Evaluering af uddannelsen	- Sikrer at evaluering af uddannelsen udføres - Giver afdelingen feedback, iværksætter og gennemfører kvalitetsudviklingsarbejde		

3. Kurser

3.1. Generelle kurser

De overordnede rammer for de obligatoriske generelle kurser er fastsat af Sundhedsstyrelsen. Den praktiske og indholdsmæssige del tilrettelægges af regionerne.

Kurserne sikrer minimumskompetencer inden for kommunikation, pædagogik, ledelse, administration og samarbejde.

De obligatoriske generelle kurser som indgår i speciallægeuddannelsen omfatter:

- Pædagogik II (vejledning), placeret i introduktionsuddannelsen.
- Ledelse, administration og samarbejde 1-3, kaldet LAS-kurser. Disse kurser er inddelt i 3 moduler, hvor LAS 1 er placeret i introduktionsuddannelsen LAS 2 og 3 er placeret under hoveduddannelsen.

3.2. Specialespecifikke kurser

De kompetencer en speciallæge i pædiatri skal opnå kræver teoretisk baggrundsviden af varierende omfang. En stor del af denne viden forventes lægen at erhverve sig ved selvstudium og gennem det kliniske arbejde. En del områder er dog så komplekse, at selvstudium bør kombineres med teoretiske specialespecifikke kurser.

På introduktionsuddannelsen tilbydes regionalt såkaldte I-kurser, som dog ikke er et obligatorisk element i introduktionsuddannelsen.

I hoveduddannelsesforløbet indgår 11 obligatoriske teoretiske specialespecifikke kurser, såkaldte U-kurser, som tilrettelægges nationalt.

Der udpeges en hovedkursusleder samt for hver fagområde to delkursusledere i henhold til Dansk Pædiatrisk Selskabs retningslinier. Delkursuslederne planlægger kurserne således, at de som minimum omhandler emner, som er omfattet af målbeskrivelsen. Kurset og kursisterne evalueres efter hvert kursus.

Der er afsat max 210 timer i alt til de specialespecifikke kurser.

3.2.1. Børnepsykiatri

Speciallægen bør kunne genkende børnepsykiatriske problemstillinger mhp. korrekt visitation. Fagområdet kræver desuden indarbejdelse af holdninger. Kurset er placeret på hoveduddannelsen

3.2.2. Infektioner-Immunologi-Reumatologi-Hæmatologi-Onkologi

Infektioner udgør en væsentlig del af den pædiatriske klinik, og speciallægen skal kunne varetage diagnostik og behandling af de hyppigste infektioner, samt have kendskab til infektionsforebyggelse. En del af sygdommene indenfor dette område forekommer sjældent, men sygdommenes alvorlighed gør, at alle børnelæger skal kende til sygdommene mhp. genkendelse, korrekt visitation og evt. initial behandlingen. Kurset er placeret på hoveduddannelsen.

3.2.3. Almen pædiatri - Social pædiatri

Kurset omhandler emner indenfor den generelle pædiatri samt for de forskellige fagområder: barnets normale vækst og udvikling, børns opvækst vilkår, kommunikation med børn og deres forældre, etiske forhold, den lægelige varetagelse af omsorgen for det syge og/eller handicappede barn og pædiatrisk organisation. Desuden kræves indsigt i de krav lovgivningen stiller til omsorg for børn, samt i lovgivning vedrørende sociale ydelser. Kurset er derfor både vidensformidlende og holdningsbearbejdende. Kurset er placeret tidligt på hoveduddannelsen.

3.2.4. Neuropædiatri

Kurset omhandler neuropædiatri af mere almen karakter samt komplekse problemstillinger vedrørende sjældent forekommende sygdomme, som speciallæger skal kunne genkende og vurdere med henblik på evt. viderevisitation. Kurset tilstræber at være holdningsbearbejdende i forhold til svære problemstillinger vedrørende kronisk syge og handicappede børn. Kurset er placeret på hoveduddannelsen.

3.2.5. Gastroenterologi, ernæring og hepatologi

Gastroenterologien omhandler dels meget almindeligt forekommende sygdomme, dels sjældne sygdomme, som en speciallæge skal kende med henblik på evt. visitation til specialafdeling. Viden om ernæring er en basal del af en speciallæges kunnen. Kurset er placeret på hoveduddannelsen

3.2.6. Neonatologi-Kardiologi-Børnekirurgi

Neonatologien omfatter ca. 1/3 af det samlede antal pædiatriske sengedage. Kurset omfatter komplekse og etiske problemstillinger. Kardiologi og børnekirurgi omfatter komplicerede og sjældne problemstillinger, mange med debut i neonatalperioden. Kurset er således både vidensformidlende og holdningsbearbejdende. Kurset er placeret på hoveduddannelsen.

3.2.7. Akut pædiatri

En stor del af pædiatrien udgøres af akutte sygdomstilstande. En række procedurer og håndgreb indlæres på dette kursus. Kurset er placeret på hoveduddannelsesuddannelsen.

3.2.8. Nefrourologi – Urologisk børnekirurgi

Pædiatrisk nefrourologi omfatter dels hyppige sygdomme, som enhver børnelæge skal kunne behandle, dels sjældne sygdomme, som børnelægen skal kunne genkende med henblik på evt. viderevisitation. For forståelsen af emnet er en teoretisk viden nødvendig. Kurset er placeret på hoveduddannelsen

3.2.9. Genetik

De genetiske sygdomme og diagnostiske metoder gennemgås. En del af disse metoder finder endvidere anvendelse inden for flere andre områder i pædiatrien, især inden for hæmatologi, onkologi og immuno-

logi. Problemstillingerne er ofte komplekse og der er behov for en basal viden for at kunne opfylde målbeskrivelsens krav. Kurset er placeret på hoveduddannelsen.

3.2.10. Endokrinologi

Pædiatrisk endokrinologi omfatter sygdomme, som børnelæger skal kunne genkende. Behandlingen er for mange af sygdommenes vedkommende centraliseret. Fagområdet omfatter komplekse problemstillinger og sjældent forekommende sygdomme. Kurset er placeret på hoveduddannelsen.

3.2.11. Allergologi – Pulmonologi

Forståelsen for behandling og udredning inden for dette store pædiatriske område kræver betydelig baggrundsviden og problemstillingerne er ofte komplekse. Indenfor pulmonologien er flere af sygdommene sjældne, men skal kunne genkendes af speciallægen mhp. Visitation til specialafdeling. Kurset er placeret på hoveduddannelsen.

3.3 Den obligatoriske forskningstræning i speciallægeuddannelsen

3.3.1 Formål med forskningstræningen

Formålet med forskningstræningen er at sikre at de uddannelsessøgende opnår kompetencer inden for forskning med relation til pædiatri. Forskningstræningsmodulet er et bidrag til at sikre de kommende speciallægers deltagelse i specialets faglige udvikling, samt til at sikre at varetagelse af lægelige opgaver indenfor pædiatri er baseret på videnskabelig evidens.

Det er væsentligt at den uddannelsessøgende bliver fortrolig med særlige problemstillinger i relation til forskning som omfatter umyndige personer.

3.3.2 Overordnet tidsmæssig ramme

Forskningstræningen bør gennemføres under ansættelse i hoveduddannelsesforløb, og skal være påbegyndt senest 2 år efter ansættelsens start og afsluttet senest et halvt år før speciallægeuddannelsen er gennemført.

Der er afsat 20 dage til forskningstræningen, heraf 10 dage til teoretisk kursus. De resterende 10 dage regnes til gennemførelse af et selvstændigt projekt, der skal indgå som en integreret del af det kliniske arbejde i afdelingen.

3.3.3 Vejledning og evaluering

Den uddannelsessøgende skal have udpeget en vejleder for projektet ifølge retningslinier nedsat af det regionale videreuddannelsesråd.

Projektet afsluttes med en evaluering ved vejlederen hvor det konkluderes om kompetencer og projekt er godkendt eller ikke godkendt. For at opnå godkendelsen skal den uddannelsessøgende fremlægge projektets resultater mundtligt på afdelingen eller i andet relevant regi under tilstedeværelse af hovedvejleder. Godkendelse af forskningstræningsmodulet forudsætter at det teoretiske kursus er gennemført, at de forskningsrelaterede kompetencer, der er beskrevet i målbeskrivelsen er attesteret, og at det selvstændige projekt er godkendt.

3.3.4. Dispensation fra forskningstræningsmodulet

Uddannelsessøgende læger med dokumenteret forskningserfaring fra før påbegyndelsen af hoveduddannelsen, enten fra gennemført ph.d. uddannelse eller i forbindelse med tildelt medicinsk doktorgrad fra et sundhedsvidenskabeligt fakultet, skal ikke gennemføre forskningstræningsmodulet. Endvidere kan der efter konkret vurdering af pågældendes aktuelle og forventede forskningserfaring gives dispensation fra forskningstræningsmodulet til uddannelsessøgende, der senest 2 år efter påbegyndt hoveduddannelsesforløb enten har (eller vil have) gennemført alle ph.d. studiets teoretiske kurser og er indskrevet, eller har fået (eller vil få) tildelt den medicinske doktorgrad. Ansøgning om dispensation sendes i begge tilfælde til det regionale videreuddannelsessekretariat, der meddeler evt. dispensation. Den meddelte dispensation medsendes til Sundhedsstyrelsen ved ansøgning om speciallægeuddannelse. Dispensationen medfører ikke reduktion i varigheden af speciallægeuddannelsen.

Uddannelsessøgende læger, der har fået dispensation fra forskningstræningsmodulet, kan efter aftale med videreuddannelsesrådet fungere som vejledere.

For yderligere information henvises til Sundhedsstyrelsens vejledning: Den obligatoriske forskningstræning i Speciallægeuddannelsen: www.sst.dk/upload/uddannelse/laeger/retningslinier/vejledning.pdf

4. Mål

4.1. Medicinsk ekspert

4.1.1. Generel pædiatri

Mål	Konkretisering	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne optage målrettet anamnese og informere forældrene om vurderingen af barnet	Speciallægen skal kunne <ul style="list-style-type: none"> – Indhente relevante og tilstrækkelige oplysninger fra barn og pårørende mhp. arbejdsdiagnoser samt informere forældrene om vurderingen af barnet, herunder brug af medicinsk tolkning (I)	Rollespil Mesterlære Superviseret ambulatorium	Audit Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 1
Kunne udføre målrettet objektiv undersøgelse på børn og unge	<ul style="list-style-type: none"> – Foretage en problemorienteret klinisk undersøgelse af raske og syge børn i alle aldre og videregive fundene til forældre og kolleger (I). – Kunne udføre korrekt måling af vægt, længde/højde og hovedomfangsmåling og beskrive afvigelser fra normal vækst (I) – Vurdere barnets udvikling(I):<ul style="list-style-type: none"> • Fysiologisk • Grov - og finmotorisk • Socialt • Sprogligt • Socialt • Psykisk • Emotionelt	Mesterlære Superviseret ambulatorium Case-præsentation Fokuseret ophold i: <ul style="list-style-type: none"> - fysioterapi - kommunikationscenter	OSCE Vejledersamtale Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 2 og kort nr. 3
Kunne smertebehandle børn	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne ordinere, monitorere og justere smertebehandling under hensyntagen til barnets alder, udvikling og funktionsniveau (I)	Mesterlære Teoretisk kursus	Audit Vejledersamtale Godkendt kursus

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage den lægelige omsorg for kronisk syge børn	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for de psykiske og sociale problemer hos børn og familier forbundet med langvarig eller kronisk sygdom – Vurdere behov og iværksætte og overvåge relevante lægelige og sociale foranstaltninger for det kronisk syge barn og nærmeste pårørende 	Mesterlære Teoretisk kursus (kommunikationskursus) Case-præsentation	Audit Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation
Kunne transportere syge børn (Se også 4.1.17)	<ul style="list-style-type: none"> – Visitere barnet til transport – Gøre barnet transportabelt – Gennemføre transport 	Teoretisk kursus Mesterlære	Godkendt kursus Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 25 Vejledersamtale

4.1.2. Akut pædiatri

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af akut svært syge børn	<ul style="list-style-type: none"> – Genkende og iværksætte den initiale udredning og behandling ved følgende tilstande (I): <ul style="list-style-type: none"> • Meningitis/sepsis • Dehydrering, kunne iværksætte væske- og elektrolytterapi • Bevidsthedssvækket barn • Respirationsinsufficiens, herunder fremmedlegeme og status astmatics • Kramper, herunder feberkramper • Anafylaksi • Akut abdomen og scrotum • Iværksætte og lede genoplivning af børn i alle aldre – Varetage videre udredning, behandling og tværfagligt samarbejde ved ovennævnte tilstande. – Kunne behandle komplikationer til ovennævnte tilstande 	<p>Mesterlære Simulation efterfulgt af de-briefing Case præsentation</p>	<p>Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 12 Godkendt simulation Audit Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation</p>

4.1.3. Praktiske færdigheder

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne anlægge i.v.-adgang	<ul style="list-style-type: none"> – Anlægge venflon på børn i alle aldersgrupper (I) – Redegøre for alternative adgange i de tilfælde, hvor perifer venflon ikke kan anlægges (I) – Redegøre for indikationen og kunne anlægge en intraossøs adgang ved manglende i.v.-adgang på et svært sygt barn (I) 	Mesterlære Fantomøvelser	Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 4 Audit
Kunne foretage lumbalpunktur	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for indikationer, kontraindikationer – Udføre lumbalpunktur (I) 	Mesterlære	Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 13 Audit
Kunne anvende knoglemarvsundersøgelse	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for indikationer for knoglemarvspunktur – Tolke fundene ved knoglemarvsundersøgelse 	Teoretisk kursus	Godkendt kursus
Kunne anlægge navlevenekateter	<ul style="list-style-type: none"> – Anlægge en i.v.-adgang i navlen på et nyfødt barn – Redegøre for indikationer og kontraindikationer herfor 	Mesterlære Øvelse på fantom (placenta)	Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 14 Audit
Kunne foretage blærepunktur	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for indikationer og kunne udføre blærepunktur på et barn under 2 år 	Mesterlære	Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 15 Audit
Kunne evakuere pneumothorax	<ul style="list-style-type: none"> – Evakuere en pneumothorax i en akut situation. – Redegøre for indikationen for anlæggelse af pleuradræn 	Fantomøvelser Mesterlære	Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 16 Audit
Kunne anvende CPAP behandling	<ul style="list-style-type: none"> - Udføre maske-CPAP og anlægge nasal-CPAP (I) - Redegøre for indikationer og kontraindikationer herfor (I) 	Fantomøvelser Mesterlære	Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 17 Audit
Kunne anlægge ventrikelsonde	<ul style="list-style-type: none"> – Anlægge ventrikelsonde og kontrollere dens placering (I) 	Mesterlære	Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 5 Audit

4.1.4. Allergologi og pulmonologi

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage diagnostik og vurdering af allergiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for og identificere følgende allergisymptomer: <ul style="list-style-type: none"> • Atopisk dermatitis • Astma bronkiale • Astmatisk bronkitis • Rhinoconjunctivitis • Urticaria • Fødevareallergi <p>Herunder allergisygdommens forekomst, forløb og prognose</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for mulige årsagssammenhænge og risikofaktorer 	<p>Teoretisk kursus Superviseret ambulatoriefunktion Mesterlære</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Godkendt kursus • Audit • Vejledersamtale
Kunne varetage allergologisk udredning	<ul style="list-style-type: none"> - Angive indikationer for allergologisk udredning ved: <ul style="list-style-type: none"> • Ovennævnte sygdomme • Medikamentelle reaktioner • Insektallergi • Latexreaktioner - Udvælge og fortolke allergologiske undersøgelser ud fra kendskab til almindelige forekommende allergener 	<p>Teoretisk kursus Superviseret ambulatoriefunktion Mesterlære</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Godkendt kursus • Audit • Vejledersamtale

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med allergiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne varetage initial diagnostik og behandling af (I): <ul style="list-style-type: none"> • Anafylaksi • Astmatisk bronkitis • Astma – Varetage udredning og behandling af: <ul style="list-style-type: none"> • Fødevareallergi • Atopisk dermatitis • Høfeber – Redegøre for indikationer og principper for allergenspecifik behandling: <ul style="list-style-type: none"> • Allergenelimination • Allergivaccination 	Mesterlære Superviseret ambulatorium Case præsentation Teoretisk kursus	Audit Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne identificere og varetage videre udredning og behandling af børn med astma og astmatisk bronkitis	<ul style="list-style-type: none"> – Varetage diagnostik, udredning og behandling af astma og astmatisk bronkitis for børn i alle aldersgrupper – Klassificere astmasværhedsgraden – Iværksætte behandling og kontrol i henhold til astmasværhedsgraden – Anbefale strategier for kontrol af provokerende faktorer – Etablere en skriftlig behandlingsplan – Varetage uddannelse af børn/familier til i fællesskab at tage vare på astmasygdommen og behandlingen 	Mesterlære Superviseret ambulatorium Case præsentation Teoretisk kursus	Audit Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne behandle med inhalationsdevices	<ul style="list-style-type: none"> – Detaljeret redegøre for de almindeligste devices (I) – Kunne instruere i brugen heraf i forskellige aldersgrupper (I) 	Mesterlære	Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 6

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne anvende lungeundersøgelser og bronkial provokation	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne udføre peakflowmåling, spirometri og anstrengelsesprovokationstest og have kendskab til fortolkning af resultaterne(I) – Selvstændigt kunne udføre ovennævnte undersøgelser og fortolke resultaterne. – Redegøre for metoder til undersøgelse for bronkial hyperreaktivitet under hensyntagen til barnets alder – Redegøre for indikationer for billeddiagnostiske procedurer – Fortolke røntgenundersøgelse af thorax – Redegøre for indikationer for bronkoskopi, biopsi, bronchoalveolær lavage (BAL) og ciliefunktionsundersøgelser 	Teoretisk kursus Mesterlære	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 20
Kunne identificere cystisk fibrose og cili dyskinesi	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram ved mistanke om sygdommene og behandle disse i samarbejde med lundsafdeling 	Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation Fokuseret ophold i specialambulatorium	Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation Afrapportering fra fokuseret ophold
Kunne identificere og visitere børn med kongenitte misdannelser, anatomiske misforhold og kronisk interstitiel lunge sygdom	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram ved mistanke om tilstandene – Visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation Fokuseret ophold i specialambulatorium	Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation Afrapportering fra fokuseret ophold

4.1.5. Børnekirurgi

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage initial behandling af børn med kongenitte kirurgiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere tilstanden, varetage den umiddelbare behandling og visitere ved følgende tilstande: <ul style="list-style-type: none"> • Anatalresi • Blæreekstrophi • Diafragma hernie • Duodenalatri • Oesofagusatri • Gastroscisis • Omphalocle • Uretralklap / svær hydronefrose 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus	Audit Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation Godkendt kursus
Kunne behandle børn med pylorusstenose	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere tilstanden og varetage den umiddelbare behandling 	Mesterlære Case-præsentation	Audit Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation
Kunne varetage behandling af børn med akut abdomen	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne diagnosticere tilstanden og varetage den primære behandling af: <ul style="list-style-type: none"> • Malrotation • Ileus • Volvolus • Invagination (I) • Appendicitis acuta (I) • Akutte scrotale sygdomme 	Mesterlære Case-præsentation	Audit Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation
Kunne varetage behandling af børn med umbilical- og ingvinalhernier	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for symptomer og tegn på tilstanden (I) – Iværksætte primær behandling 	Mesterlære Case-præsentation	Audit Vejledersamtale

4.1.6. Børneortopædi

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med misdannelser i led og knogler	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og viderevisitere: <ul style="list-style-type: none"> • Kongenit hofte-luksation • Klumpfod 	Mesterlære	Audit Vejledersamtale
Kunne diagnosticere aseptiske knogle- nekroser og epifysio- lyse	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og viderevisitere: <ul style="list-style-type: none"> • Calve Perthe • Epifysiolysis 	Case-præsentation Mesterlære	Audit Vejledersamtale

4.1.7. Børnepsykiatri

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne identificere og behandle/visitere for- styrrelser i mor-barn forhold, tilknytnings- forstyrrelser og socia- le funktionsforstyrrel- ser	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere forstyrrelse i det tidlige mor-barn forhold og være i stand til at iværksætte plan for undersøgelse og behandling af disse forstyrrelser – Identificere reaktive tilknytningsforstyrrelser og sociale funktionsforstyrrelser hos 0-3 årige og foretage visitati- on heraf 	Teoretisk kursus Mesterlære Deltage i tværfaglige kon- ferencer med børnepsyki- ater Case-præsentation Fokuseret ophold på børne- psykiatrisk afdeling	Vejledersamtale Evaluering af case- præsentation Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne identificere symptomer på psyki- ske belastningsreakti- oner og visitere	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere symptomerne på psykiske belastningsreak- tioner, stresstilstande og post traumatisk stress disorder (PTSD) på forskellige alderstrin og foretage visitation heraf 	Teoretisk kursus Mesterlære Deltage i tværfaglige kon- ferencer med børnepsyki- ater Case-præsentation Fokuseret ophold på børne- psykiatrisk afdeling	Vejledersamtale Evaluering af case- præsentation Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne identificere tegn på gennemgribende udviklingsforstyrrelser og visitere	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere typiske kliniske manifestationer af generelle, gennemgribende og specifikke udviklingsforstyrrelser og foretage visitation heraf 	Teoretisk kursus Mesterlære Deltage i tværfaglige konferencer med børnepsykiater Case-præsentation Fokuseret ophold på børnepsykiatrisk afdeling	Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne identificere spiseforstyrrelser og diagnosticere anoreksi, bulimi m.v. Kunne varetage den akutte somatiske og psykiatriske behandling heraf, samt visitere	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere anoreksi og bulimiske tilstande hos børn og unge – Varetage den akutte somatiske og psykiatriske behandling heraf inkl. Vurdering af selvmordsrisiko – Henvise til børnepsykiatrisk behandling eller indgå i samarbejde om behandlingen 	Teoretisk kursus Mesterlære Tværfaglige konferencer Fokuseret ophold på børne/ungdomspsykiatrisk afdeling	Godkendt kursus Vejledersamtaler Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne identificere adfærdsforstyrrelser og diagnosticere ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) samt visitere	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere typiske kliniske manifestationer på disse tilstande – Redegøre for de diagnostiske kriterier for ADHD – Henvise til børnepsykiatrisk eller neuropædiatrisk vurdering 	Teoretisk kursus Mesterlære Deltage i tværfaglige konferencer med børnepsykiater Case-præsentation Fokuseret ophold på børnepsykiatrisk afdeling	Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne varetage behandling af børn med psykosomatiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for psykosomatiske reaktioner og somatiseringstilstande hos børn på forskellige alderstrin – Indgå i tværfaglig behandling heraf 	Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation	Godkendt kursus Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation
Kunne identificere en depression og varetage akut behandling af suicidal adfærd hos børn og unge	<ul style="list-style-type: none"> – Foretage akut klinisk vurdering og somatisk behandling – Indgå i tværfaglig behandling – Vurdere indikation for akutte forholdsregler til beskyttelse af barnet herunder lov om tvang i psykiatrien 	Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation	Godkendt kursus Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation

4.1.8. Endokrinologi

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn og unge med type 1 diabetes	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere nyopstået type 1 diabetes og dysreguleret diabetes samt kunne iværksætte den initiale behandling heraf (I) – Anvende forskellige insulinbehandlingsregimer – Redegøre for diætbehandling 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation
Kunne udrede børn med vækstforstyrrelser	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredning af børn med patologiske vækstmønstre – Redegøre for væksthormonbehandling og hvad denne indebærer 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold i specialambulatorium	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne varetage den initiale udredning og behandling af børn med mistænkt binyrebarkhypo- og hyperfunktion	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere symptomer og tegn på sygdommen – Iværksætte initiale undersøgelser mhp. at af- eller bekræfte diagnosen – Iværksætte initialbehandling af binyrebarksvigt, også hos nyfødte 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold i specialambulatorium	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne varetage behandling af børn i glukokortikoidbehandling	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte substitution med glukokortikoider efter ophør af farmakologisk behandling med disse hormoner – Foretage ændring af substitutionsbehandling under sygdom (steroidparaply) – Redegøre for bivirkninger ved farmakologisk behandling med glukokortikoider, specielt de særlige pædiatriske 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold i specialambulatorium	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation Afrapportering af fokuseret ophold

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne udrede børn med abnorm pubertetsudvikling	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere abnorm pubertetsudvikling – Iværksætte udredningsprogram – Redegøre for behandlingsprincipperne 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold i specialambulatorium	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne identificere, visitere og varetage medicinsk behandling af børn med kongenit genitalmisdannelser	<ul style="list-style-type: none"> – Vurdere om tilstanden kræver akut udredning og behandling – Diagnosticere kryptorkisme og hypospadi (I) 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation
Kunne varetage behandling af børn med sygdomme i glandula thyroidea	<ul style="list-style-type: none"> – Udrede børn med mistænkte om thyreoideasygdomme – Redegøre for behandling af hypothyreose – Redegøre for screening for kongenit hypothyreose og kunne reagere på abnormt svar 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold i specialambulatorium	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne behandle børn med rachitis	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere rachitis – Behandle ernæringsbetinget rachitis 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation

4.1.9. Ernæring

Mål	Konkretisering	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne anvende anbefalinger om ernæring	Speciallægen skal kunne <ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for sundhedsstyrelsens retningslinier for vitamin- og jerntilskud til raske småbørn (I) – Rådgive om alderssvarende kost herunder for varighed af fuld amning, introduktion af overgangskost, skemad, fast føde og komælk – Redegøre for kontraindikationer for amning 	Teoretisk kursus Mesterlære	Godkendt kursus Vejledersamtale
Kunne behandle børn med underernæring og dårlig trivsel	<ul style="list-style-type: none"> – Optage ernæringsanamnese, lave udredningsprogram og opstille behandlingsprogram for underernæring og ernæringsmæssige mangelsygdomme – Estimere aldersrelateret protein- og energibehov 	Mesterlære Case-præsentation Superviseret ambulatorium	Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 18 Audit Vejledersamtale
Kunne behandle børn med adipositas	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere adipositas og udrede forskellige årsager hertil samt stå for koordinering af behandling og kontrol – Rådgive om kostomlægning og motion 	Teoretisk kursus Mesterlære Superviseret ambulatorium Deltagelse i tværfagligt teamarbejde	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus
Kunne varetage parenteral ernæring af børn	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for indikation for parenteral ernæring – Indlede og kontrollere behandlingen 	Teoretisk undervisning Mesterlære	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus

4.1.10. Gastroenterologi

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med gastrointestinal blødning	<ul style="list-style-type: none"> – Udrede og behandle akut og kronisk gastrointestinal blødning 	Mesterlære Case-præsentation	Vejledersamtale Audit Evaluering af case-præsentation
Kunne behandle børn med opkast, gylpen og reflux	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram og behandling (I) – Redegøre for differentialdiagnostiske muligheder 	Mesterlære Teoretisk kursus	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus
Kunne behandle børn med inflammatoriske tarmsygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte initialt udredningsprogram – Redegøre for retningslinierne for visitation 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation
Kunne behandle børn med diarretilstand	<ul style="list-style-type: none"> – Forestå udredningsprogram og behandling af akut og kronisk diarre – Redegøre for retningslinier for visitation 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation
Kunne behandle børn med obstipation og encoprese	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram, herunder for Hirschsprungs sygdom – Behandle og redegøre for retningslinier for visitation 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation
Kunne behandle børn med malabsorption herunder cøliaki	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram og behandling, herunder specialdiæter 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation

4.1.11. Genetik

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med genetisk betingede sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for almindelige former for nedarvede og metaboliske sygdomme – Iværksætte initial diagnostisk udredning af de mest almindelige genetiske og metaboliske sygdomme på baggrund af anamnese og symptomer – Visitere til genetisk rådgivning og prænatal diagnostik 	Teoretisk kursus Fokuseret ophold på klinisk genetisk ambulatorium Case-præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation Afrapportering fra fokuseret ophold
Kunne varetage behandling af børn med mistanke om kromosomsygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Undersøge et barn mhp. dysmorfe træk og misdannelser – Diagnosticere de hyppigst forekommende kromosomsygdomme (trisomi 13,18,21) 	Teoretisk kursus Fokuseret ophold på klinisk genetisk ambulatorium Case-præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation Afrapportering fra fokuseret ophold

4.1.12. Hepatologi

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med toksisk leverpåvirkning og leverinsufficiens	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og starte initial behandling – Visitere til specialafdeling – Redegøre for indikationer, risici og nødvendige forprøver til leverbiopsi 	Teoretisk kursus Case præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation
Kunne behandle børn med hyperbilirubinæmi efter neonatalperioden	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte initialt udredningsprogram – Redegøre for indikationer for visitation 	Teoretisk kursus Case præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation
Kunne behandle børn med hepatitis	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og behandle infektiøse leverinfektioner – Redegøre for indikationer for visitation til specialafdeling – Redegøre for retningslinier for screening og vaccination 	Teoretisk kursus Case præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation

4.1.13. Hæmatologi og onkologi

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med anæmi, erythrocyt sygdomme og hæmoglobinopater	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere anæmi (I) – Behandle jernmangelanæmi – Subklassificere øvrige former for anæmi og redegøre for visitationsregler 	Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation

Kunne behandle børn med ITP	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere idiopatisk thrombocytopenisk purpura (ITP) (I) – Behandle ITP 	Teoretisk kursus Mesterlære Case præsentation	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation
Kunne behandle børn med patologisk hæmostase	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og iværksætte initial behandling af børn med dissemineret intravaskulær koagulation (DIC) – Identificere og visitere børn med hæmofili 	Teoretisk kursus Mesterlære Case præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation
Kunne varetage behandling af børn med lymfadenopati	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram (I) – Redegøre for differentialdiagnoser og retningslinier for visitation 	Mesterlære Case præsentation	Vejledersamtale Audit Evaluering af case-præsentation
Kunne varetage behandling af børn med leukæmi og lymfomer	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte primær udredning – Visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus Fokuseret ophold på børne-onkologisk afdeling/ambulatorium	Vejledersamtale Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne varetage behandling af børn med solide tumorer inkl. CNS tumorer	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte primær udredning – Visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus Fokuseret ophold på børne-onkologisk afdeling/ambulatorium	Vejledersamtale Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne varetage behandling af børn med hyperuricæmi	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og indlede behandling inden overflytning til specialafdeling 	Teoretisk kursus Case-præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation

4.1.14 Infektioner – Immunologi - Reumatologi

Mål	Konkretisering	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med infektionssygdomme	<p>Speciallægen skal kunne</p> <ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for de hyppigste inficerende agentia og deres resistensforhold under danske forhold (I) – Redegøre for rationale for valg af antimikrobiel terapi (I) – Redegøre for initial diagnostik og behandling af (I) <ul style="list-style-type: none"> • Bakteriæmi og sepsis • Meningitis og encephalitis • Hudinfektioner • Osteomyelitis og purulent arthritis • Øvre og nedre luftvejsinfektioner – For ovennævnte sygdomme kunne redegøre for hvilke patienter, der bør isoleres, samt for grad og varighed af isolation (I) – Redegøre for og selvstændigt kunne varetage videre diagnostik og behandling af ovennævnte sygdomme – Vurdere hvornår yderligere udredning af tilgrundliggende årsager til (recidiverende) infektion er indiceret – Kunne redegøre for diagnostik og komplikationer ved infektioner med Enterovirus, Parvovirus B19, varicella zoster, Epstein Barr virus, cytomegalovirus, og Borrelia 	<p>Mesterlære Case-præsentation</p> <p>Teoretisk kursus</p>	<p>Vejledersamtale Audit Evaluering af case-præsentation Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 19</p> <p>Godkendt kursus</p>
Kunne varetage behandling af børn med komplikationer til nedre luftvejsinfektioner	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og behandle <ul style="list-style-type: none"> • Atelektase • Bronkieektasier • Absces • Empyem 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation</p>	<p>Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Evaluering af case-præsentation</p>

Kunne behandle børn med importerede infektionssygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for diagnostik og behandling af de hyppigste importerede infektionssygdomme (malaria, TB, hepatitis, gastroenteritis) – For børn med importerede sygdomme kunne redegøre for hvilke patienter, der bør isoleres, hvilken grad af isolation de bør underkastes, og hvornår de kan afisoleres – Vurdere hvornår tropemedicinsk ekspertise bør konsulteres 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation
Kunne behandle børn med børne-reumatologiske og autoimmune sygdomme samt immundefekter.	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og behandle <ul style="list-style-type: none"> • Juvenil kronisk arthritis • Febris rheumatica • Schönlein-Henochs vaskulitis • Kawasaki's sygdom • Serøs coxit – Varetage den initiale udredning og behandling af <ul style="list-style-type: none"> • Primære immundefekter (B- og T-celledefekter, fagocytdefekter, Komplement og MBL-mangel) • Sekundære immundefekter (HIV infektion og AIDS) – Vurdere hvornår immunologisk, børnereumatologisk eller infektionspædiatrisk ekspertise bør konsulteres 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold i specialambulatorium	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne varetage behandling af infektioner hos immunkompromitterede børn	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte initial behandling, evt. i samråd med specialafdeling 	Teoretisk kursus Case-præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation
Kunne redegøre for det danske vaccinationsprogram	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne redegøre detaljeret for det danske vaccinationsprogram samt for forløb, komplikationer og diagnostik ved de tilsvarende infektionssygdomme 	Teoretisk kursus Case-præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation

4.1.15 Kardiologi

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med hjertesygdom	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere kliniske tegn på hjertesygdom (I) – Opstille relevant og prioriteret undersøgelsesprogram. (I) – Diagnosticere kardiell mislyd (> st. 3) (I) – Analysere EKG og genkende almindelige forandringer – Varetage initialbehandling, herunder specielt prostaglandin- og antikongestiv behandling – Iværksætte initialbehandling ved hjerterytmeforstyrrelser 	Fokuseret ophold i hjer-teambulatorium Teoretisk kursus Case-præsentation	Audit Vejledersamtale Godkendt kursus Af rapportering af fokuseret ophold Evaluering af case-præsentation

4.1.16 Nefrourologi

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med inkontinens og enuresis	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og udrede inkontinens og enuresis (I) – Redegøre for indikationerne for invasive urodynamiske undersøgelser – Behandle inkontinens og enuresis 	Teoretisk undervisning Mesterlære	Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 7
Kunne behandle børn med hæmaturi	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere hæmaturi (I) – Gennemføre udredning og ambulant opfølgning ved hæmaturi – Vurdere hæmaturi som led i systemsygdom 	Teoretisk undervisning Mesterlære Case-præsentation	Vejledersamtale Audit Evaluering af case-præsentation
Kunne behandle børn med urinvejsinfektion	<ul style="list-style-type: none"> – vejlede i opsamling af midtstråleurin (I) – Vurdere resultatet af urinstiks, urinmikroskopi og mikrobiologisk dyrkningssvar og iværksætte antibiotisk behandling (I) – Gennemføre opfølgningsprogram, herunder profylaktiske foranstaltninger og samarbejde med specialafdeling 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviseret ambulatorium	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 21

Kunne varetage behandling af børn med nefrotisk syndrom	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram og behandling – Planlægge ambulante opfølgingsprogram – Visitere mhp. nyrebiopsi og/eller behandling på specialafdeling 	Teoretisk undervisning Mesterlære Case-præsentation	Vejledersamtale Audit Evaluering af case-præsentation
Kunne varetage behandling af børn med glomerulonephritis	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram og behandling – Planlægge ambulante opfølgingsprogram – Visitere mhp. nyrebiopsi og/eller behandling på specialafdeling 	Teoretisk undervisning Case-præsentation Fokuseret ophold i specialambulatorium	Vejledersamtale Audit Evaluering af case-præsentation Afrapportering fra fokuseret ophold
Kunne varetage primær behandling af børn med hæmolytisk uræmisk syndrom	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og iværksætte den primære udredning i – Visitere til specialafdeling 	Teoretisk undervisning Case-præsentation	Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation
Kunne varetage primær udredning af børn med kongenite afløbsproblemer i urinvejene	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for de hyppigste årsager til kongenite urologiske afløbsproblemer – Opstille program for undersøgelse og behandling, herunder visitation – Rådgive om postnatal opfølgning hos børn, hvor der intrauterint er påvist afløbshindring 	Teoretisk undervisning Case-præsentation	Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation
Kunne behandle børn med proteinuri	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere, behandle og forestå opfølgning samt visitere til specialafdeling 	Teoretisk undervisning Case-præsentation	Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation
Kunne identificere og behandle labial-syneki og phimosis	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne medicinsk behandle labial-syneki og phimosis samt viderevisitere ved behov 	Mesterlære Case-præsentation	Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation

4.1.17. Neonatologi

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage prænatal rådgivning ved præterm fødsel	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for visitationsregler for præmature børn – Beskrive almindelig behandling ved præmaturitet og kunne redegøre for omtrentlige prognoser for overlevelse og senfølger ved fødsel efter 24 uger, 28 uger, 32 uger – Varetage information af forældre med truende for tidlig fødsel 	Mesterlære Case-præsentation Rollespil	Vejledersamtale Audit Evaluering af case-præsentation
Kunne varetage den almene behandling af nyfødte og præmature børn	<ul style="list-style-type: none"> – Ordinere væske og ernæring til børn med ukompliceret forløb og gestationsalder 28 uger eller højere – Tilrettelægge passende overvågning ved det ukomplicerede forløb med gestationsalder 28 uger eller højere 	Mesterlære Teoretisk undervisning	Vejledersamtale Audit
Kunne varetage den initiale behandling ved fødsel	<ul style="list-style-type: none"> – Vurdere barnets tilstand, herunder tildele APGAR score (I) – Varetage rutine procedurer ved ukompliceret fødsel (I) – Redegøre for visitation for indlæggelse på neonatalafsnit (I) 	Praktisk kursus Mesterlære Fokuseret ophold	Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 8 Godkendt kursus Rapport fra fokuseret ophold
Kunne genoplive nyfødte	<ul style="list-style-type: none"> – Behandle respiratorisk og/eller cirkulatorisk insufficiens (I) – Redegøre for indikation for endotracheal intubation(I) – Mestre intubation på et fantom(I) 	Praktisk kursus Mesterlære Simulation Fantomøvelse Fokuseret ophold	Audit Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 10 Godkendt kursus Rapport fra fokuseret ophold
Kunne behandle neonatal hypoglykæmi	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere børn med risiko for hypoglykæmi og kunne ordinere passende overvågningsprogram og behandling (I) 	Teoretisk kursus Mesterlære	Godkendt kursus Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 9
Kunne behandle et nyfødt barn med infektion	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere børn med mulig systemisk infektion (I) – Iværksætte udredning og behandling (I) 	Teoretisk kursus Mesterlære	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle et nyfødt barn med abstinenser	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere børn med risiko for at udvikle abstinenser efter fødslen, etablere relevant monitorering og iværksætte eventuel behandling – Etablere kontakt til og samarbejde med de sociale myndigheder vedr. den videre udredning af barnet 	Teoretisk kursus Mesterlære	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit
Kunne behandle børn udsat for perinatal asfyxi	<ul style="list-style-type: none"> – Etablere primær understøttende behandling i relevant omfang efter genoplivning (I) – Behandle kramper hos nyfødte – Etablere monitorering, opstille relevante undersøgelsesprogrammer til vurdering af prognose ved let og svær asfyxi, samt planlægge efterkontrol – Vurdere grundlaget for beslutning om indstilling af behandling efter svær perinatal asfyxi 	Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation Fokuseret ophold	Godkendt kursus Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 22 Vejledersamtale Audit Evaluering af case-præsentation Rapport fra fokuseret ophold
Kunne behandle neonatal icterus	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere børn med øget risiko for hyperbilirubinæmi (I) – Tilrettelægge undersøgelsesprogram og iværksætte behandling – Redegøre for visitation ved kompliceret hyperbilirubinæmi eller immunisering 	Teoretisk kursus Mesterlære	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
Kunne behandle børn med RDS og BPD	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og iværksætte umiddelbar behandling. – Forestå videre behandling af respiratorisk distress syndrom (RDS) og kunne diagnosticere, behandle og redegøre for prognose ved bronchopulmonal dysplasi (BPD) 	Teoretisk kursus Mesterlære	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
Kunne iværksætte undersøgelse for ROP	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for screeningsprogram, behandling og prognose for retinopathy of the premature (ROP) 	Selvstudium	Multiple choice test
Kunne varetage behandling af NEC	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere, iværksætte behandling og foretage visitation ved nekrotiserende enterocolitis (NEC) 	Teoretisk kursus	Godkendt kursus Audit Vejledersamtale

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne transportere syge nyfødte (Se også 4.1.1)	<ul style="list-style-type: none"> – Stabilisere barnet inden transport – Redegøre for relevante niveauer for monitorering under transport, og begrænsninger i disse – Redegøre for rammerne / begrænsningerne for gennemførelse af behandling under pågående transport 	Mesterlære Selvstudium	Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 25
Kunne forestå opfølgning af for tidligt fødte og syge nyfødte børn	<ul style="list-style-type: none"> – Visitere nyfødte børn med behov for opfølgning, og tilrettelægge et relevant program – Redegøre for langtidsprognose ved ukompliceret forløb – Redegøre for de hyppigst forekommende komplikationer og deres indflydelse på prognosen (ROP, BPD, intraventrikulær blødning (IVH), periventrikulær leukomalaci (PVL)) 	Superviseret ambulatorium Mesterlære	Vejledersamtale Audit

4.1.18. Neuropædiatri

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med oligofreni	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte diagnostisk udredningsprogram – Redegøre for samarbejdspartnere og deres arbejdsmetoder 	Teoretisk kursus Institutionsbesøg	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
Kunne behandle børn med hovedtraumer	<ul style="list-style-type: none"> – Foretage udredning og iværksætte behandling i tilfælde af intrakranielle komplikationer i samarbejde med relevante specialer – Varetage visitation 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage initial behandling af børn med neurokirurgiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere børn mistænkt for behandlingskrævende neurokirurgiske lidelser – Diagnosticere hydrocephalus, myelomeningocele og encephalocoele – Redegøre for primær behandling af børn med myelomeningocele, encephalocoele og hydrocephalus – Beskrive regler for visitation af børn med neurokirurgiske lidelser 	Case-præsentation	Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage den initiale behandling af cerebrovaskulære sygdomme, traumer og infektioner i spinalkanalen	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere, indlede akut behandling og visitere ved <ul style="list-style-type: none"> • Transversel myelitis • Guillan-Barrè • Todd's parese • Cerebrovaskulær sygdom 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage behandling af børn med cerebral parese	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere CP og foretage udredning mhp. ætiologi – Forestå ambulant opfølgning 	Teoretisk kursus Mesterlære Superviseret ambulatorium	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med epilepsi	<ul style="list-style-type: none"> – Udrede, diagnosticere og indlede behandling af de almindeligste anfaldsformer og epileptiske syndromer i barnealderen, inkl. status epilepticus 	Teoretisk kursus Mesterlære Superviseret ambulatorium	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 23
Kunne diagnosticere ikke-epileptiske anfald	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere affektkramper, lipotymi, dystonier og ”tomgang” hos retarderede 	Teoretisk kursus Videodemonstration Case-præsentation	Godkendt kursus Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med hovedpine	<ul style="list-style-type: none"> – Udrede og behandle migræne, spændingshovedpine og andre former for hovedpine 	Teoretisk kursus Mesterlære Superviseret ambulatorium	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
Kunne identificere neurocutane sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere Mb. Recklinghausen og Tuberøs Sclerose – Iværksætte primær udredning – Foretage visitation 	Case-præsentation Mesterlære Teoretisk kursus	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne visitere børn med hjerneskade til rehabilitering	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for indikationer for rehabilitering af et barn med erhvervet hjerneskade – Henvise til relevant behandlingssted 	Teoretisk kursus	Godkendt kursus
Kunne identificere og visitere neuromuskulære sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere børn med mistanke om neuromuskulær sygdom – Varetage primær udredning – Visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus Case-præsentation	Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation

4.1.19. Socialpædiatri

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne tage vare på børn udsat for overgreb eller neglect	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere fysiske og psykiske symptomer der giver mistanke om psykisk, fysisk (herunder seksuelt) overgreb eller neglect – Varetage udredning og dokumentation, herunder behov for beskyttelse af barnet – Indgå i tværfaglig behandling af børn udsat for fysisk (herunder seksuelt) eller psykisk overgreb eller neglect – Redegøre for psykiatriske symptomers betydning som mulige indikatorer for generel mistrivsel, herunder som reaktion på forskellige former for omsorgssvigt 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation

4.2. Kommunikator

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne kommunikere med børn og forældre	<ul style="list-style-type: none"> – Kommunikere med børn i alle aldre og deres forældre (I) – Kommunikere med børn med udviklingsforstyrrelser – Kommunikere med kommende forældre 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviseret samtale Rollespil	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 11
Kunne informere om undersøgelsesresultater	<ul style="list-style-type: none"> – Informere om resultater af individuelle undersøgelser til børn, forældre og samarbejdspartnere i relation til den kendte medicinske viden på området (I) 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviseret samtale Rollespil	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 11
Kunne vejlede børn og forældre	<ul style="list-style-type: none"> – Informere, sikre forståelse og vejlede børn og forældre i forbindelse med deres beslutninger vedrørende diagnostik og behandling (I) 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviseret samtale Rollespil	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 11
Kunne varetage den vanskelige samtale	<ul style="list-style-type: none"> – Forberede og varetage ”den vanskelige” samtale med børn og/eller forældre 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviseret samtale Rollespil	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus
Kunne kommunikere med tilgrænsende specialer og faggrupper	<ul style="list-style-type: none"> – Formidle medicinsk viden i forståelig / anvendelig form til samarbejdspartnere 	Udfærdigelse af erklæringer Teoretisk kursus Undervisning af tilgrænsende faggrupper Udfærdigelse af patientinformationsmateriale	Godkendt kursus Vejledersamtale Godkendte erklæringer

4.3. Sundhedsfremmer

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne anvende screeningsprogrammer	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for det danske neonatale screeningsprogram og vejlede forældre på denne baggrund – Redegøre for de etiske problemstillinger ved screening – Visitere patienter i særlige risikogrupper til relevant screening 	Teoretisk kursus Superviseret klinisk arbejde	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
Kunne anvende forebyggelsesprogrammer	<ul style="list-style-type: none"> – Indgå i generelle nationale forebyggelsesprogrammer vedrørende raske børn (profylaktiske børneundersøgelser, vaccinationer) – Indgå i forebyggelsesprogrammer vedrørende børn med specifikke lidelser (allergi, diabetes, adipositas) – Deltage i opsporingen af børn med risiko for specifikke lidelser 	Teoretisk kursus Superviseret klinisk arbejde	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
Kunne vejlede om forebyggelse ved allergiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – vejlede familier med børn med allergisk sygdom vedr. miljøfaktorer inkl. forebyggende tiltag (boligforhold, husdyr, husstøvmider, tobaksrøg) med henblik på barnets prognose og fremtid inkl. betydning for uddannelse og erhvervsvalg – vejlede vordende / nybakte forældre med hensyn til risiko for, og forebyggelse af udvikling af allergisk sygdom hos det ventede / nyfødte barn vedr. ernæring og miljøfaktorer (boligforhold, husdyr, husstøvmider, tobaksrøg) 	Teoretisk kursus Superviseret ambulatorium	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit

4.4. Akademiker

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne kritisk vurdere og formidle videnskabelig litteratur	<ul style="list-style-type: none"> – Forholde sig kritisk til videnskabelig litteratur på baggrund af kendskab til basal medicinsk statistik og videnskabsetik. – Formidle videnskabelig litteratur for kolleger 	Fremlæggelse af ny viden for kolleger eller ved videnskabeligt møde	Vejledersamtale
Kunne løse kliniske problemstillinger	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere og afgrænse en klinisk problemstilling – Formulere og gennemføre en strategi for løsning/belysning af problemet/spørgsmålet – Foreslå og implementere løsning (evidensbaseret) af den kliniske problemstilling 	Fremlæggelse af "vanskelig" patient ved konference	Evaluering af casepræsentation
Kunne planlægge, gennemføre, evaluere og formidle forskning	<ul style="list-style-type: none"> – Formulere en videnskabelig problemstilling – Udarbejde en projektbeskrivelse – Indhente relevante tilladelser – Gennemføre projektet og sammenfatte resultaterne – Formidle og perspektivere resultatet overfor kolleger 	Forskningstræning	Vejledersamtale Præsentation af projekt for kolleger

4.5. Professionel

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne opretholde og udvide faglig kompetence	<ul style="list-style-type: none"> – Vurdere egne faglige evner og begrænsninger og anvende hensigtsmæssige strategier til udvikling af egen kompetence. 	Teoretisk kursus Mesterlære	Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne sikre faglig og personlig integritet	<ul style="list-style-type: none"> – Etablere, fastholde og afslutte en lægefaglig relation til børn og forældre <ul style="list-style-type: none"> • generelt • hos børn med livstruende sygdomme • hos børn med kroniske sygdomme • ved mistanke om overgreb mod barnet 	Teoretisk kursus Mesterlære	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus

<p>Kunne agere i overensstemmelse med nationale og internationale love og deklamationer</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Arbejde klinisk og forskningsmæssigt i overensstemmelse med gældende nationale og internationale love og deklamationer – Redegøre for de vigtigste internationale konventioner der støtter børns udvikling og sundhed – Redegøre for de vigtigste danske organisationer, der arbejder for børns udvikling og sundhed – Redegøre for hvilke sundhedsfremmende, forebyggende, diagnostiske, behandlingsmæssige og kommunikative tilbud børn er berettiget til når de ikke er danske statsborgere eller kommer hertil fra udlandet – Redegøre for børns retsstilling 	<p>Teoretisk kursus Fokuseret ophold på asylcenter og adoptionsformidlende organisation</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Afrapportering fra fokuseret ophold</p>
<p>Kunne agere i henhold til den danske sociallovgivning</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for formål og indhold i loven om forebyggende sundhedsordninger for børn og unge – Redegøre for principperne i den sociale lovgivning for børn og unge i Danmark : <ul style="list-style-type: none"> • underretningspligten (I) • foranstaltninger og kompensationer for børn med behov for særlig støtte, indgribende lidelser eller betydelig og varig nedsat funktionsevne 	<p>Teoretisk kursus</p>	<p>Godkendt kursus</p>
<p>Kunne agere i henhold til folkeskolelovgivning og PPR</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for folkeskolelovens overordnede mål og specialundervisningstilbud – Redegøre for Pædagogisk Psykologisk Rådgivnings formål og tilbud 	<p>Teoretisk kursus</p>	<p>Godkendt kursus</p>

4.6. Samarbejder

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne deltage i tværfagligt samarbejde	<ul style="list-style-type: none"> – Indgå i tværfaglige teams med respekt for øvrige medlemmers holdninger og ekspertise (I) – Fastlægge behandlingsplan for en patient i samarbejde med patient, forældre og det tværfaglige team (I) 	Mesterlære Deltagelse i tværfaglige møder	Audit Vejledersamtale
Kunne indgå i samarbejde med øvrige offentlige myndigheder	<ul style="list-style-type: none"> – Deltage i samarbejde mellem sundhedsvæsenet og sociale myndigheder, skolevæsen, politi og andre 	Mesterlære Deltagelse i tværfaglige møder Udfærdigelse af erklæringer	Audit Gennemgang af erklæringer

4.7. Leder/administrator

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage organisatoriske funktioner	<ul style="list-style-type: none"> – Strukturere og afvikle stuegang på et sengeafsnit eller ambulatorium i samarbejde med plejepersonale – Lede konference om ”problempatienter” med henblik på lægefaglig og tværfaglig diskussion – Koordinere inddragelse af andre specialer ved udredning og behandling af børn 	Mesterlære Superviseret stuegang Fremlæggelse af patienter til konference	Struktureret kollegial bedømmelse, kort nr. 24 Vejledersamtale Audit
Kunne træffe selvstændige kliniske beslutninger	<ul style="list-style-type: none"> – Varetage det fulde ansvar for patientbehandlingen i vagtperioden og på baggrund heraf med stor rutine kunne træffe selvstændige kliniske beslutninger – Afgøre hvorvidt lægen fysisk skal komme til stede efter opkald fra yngre kollega eller plejepersonale 	Mesterlære Klinisk arbejde med bagvagt	Vejledersamtale Audit
Kunne agere i det danske sundhedsvæsen	<ul style="list-style-type: none"> – Forstå opbygningen af det danske sundhedsvæsen og på denne baggrund vejlede patienter, udnytte ressourcer hensigtsmæssigt og deltage aktivt i systemets forandringer – Redegøre for organisationen af pædiatri i Danmark 	Teoretisk kursus	Godkendt kursus